GAZETA LWOWSKA.

We Środę — *Nro.* 111. — 27. Września 182[illegible]

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— *Z Wiednia d. 21. Września.* —

Wczoray d. 20. Września z południa o godzinie 3. przybył tu N. Cesarz z N. Cesarzową Jéy Mością w pożądanem zdrowiu z Weinzierl i zaiechał do C. K. Zamku.

W Sobotę d. 16. Września ziechali tu: J. C. Mość Arcy-Xiążę Palatyn z dostoyną Małżonką Arcy-Xiężną Maryią Dorotą; w Niedzielę d. 17. Wrześ.: Arcy-Xiężna Jmć, Xiężna Parmy z Xięciem Reichsztadzkim; w Poniedziałek d. 18. t. m. Jego Cesarzowic. Mość Arcy-Xiążę Ferdynand, Następca Tronu, tudzież J. C. M. Arcy-Xiążę Franciszek Karol i iego dostoyna Małżonka, Arcy-Xiężna Zofiia; a we Wtorek d. 19. Września J. K. Mość Xiążę Antoni Saski z dostoyną swoią Małżonką, Arcy-Xiężną Teressą, w pożądanem zdrowiu, i wszyscy wysiedli w C. K. Zamku. *(G. Wied.)*

C. K. Kanclerz Domu, Dworu i Państwa, Xiążę Metternich, ziechał tu dzisiay w nocy z Insbruka, Salcburga i Weinzierl, powracaiąc z Johannisberga. *(D. Au.)*

N. Cesarz Jegomość naywyższem Swoiem Postanowieniem z dnia 21. Sierpnia 1826 raczył urząd honorowy Dyrektora nauk filozoficznych w Przemyślu poruczyć tamecznemu Biskupowi Obrządku Greckiego, JX. Janowi Snigurskiemu.

— *Z Styryi.* —

W d. 13. Września w nocy ziechał Jego Królewicowska Mość Arcy-Xiążę Franciszek, Xiążę Modeny, z Wiednia do Gorycyi, przenocował tamże i nazaiutrz, d. 14., w dalszą udał się podróż. *(G. Wied.)*

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugaliia.

Podług doniesień z Lizbony z d. 27. Sierp. Minister Sprawiedliwości, Don Antonio Guerreiro, przesłał Sądowi Karzącemu rozkaz Xiężniczki Rejentki, aby przystąpił niezwłocznie do śledztwa i ukarania spisku odkrytego w d. 21. Sierpnia. Rejentka mianowała ołaz na mieysce Don Arriaga Brum de Silveira, dotychczasowego Korregidora z Oporto, Don Rodrigo de Bastos, Jeneralnym Intendentem Policyi Stolicy i Królestwa. Tenże wydał zaraz pod d. 23. Sierp. Okólnik do wszystkich Korregidorów Państwa, przypominaiąc im obowiązki i napominaiąc ich do czuwania.

Gubernatorowie prowincyy donoszą, że wszędzie spokoyność panuie, że buntownicy, którzy do Hiszpanii przeszli, zdaią się, iż utracili odwagę, gdyż nie znaleźli spodziewanego wsparcia; Rząd Hiszpański tylko im chleba dostarcza. Będący w Villaviciosa, zostali rozbroieni i 28 godzin drogi daléy od granicy do Zalameja de la Serena posłani.

Infantka Rejentka iuż pod d. 17. Sierp. rozkazała Ministrowi Woyny złożyć Kommissyią dla dania opinii z reklamacyi i powtórnego umieszczenia Oficerów, którzy z powodu publicznéy opinii podczas demokratycznego i Państwo obalaiącego okresu z 1820 do Czerwca 1823 byli uwolnieni. *(G. Wied.)*

Hiszpaniia.

Król Hiszpański uwiadomił Xięcia San Carlos o mianowaniu go Ministrem Spraw Zewnętrznych na mieyscu Xięcia Infantado przez nadzwyczaynego gońca.

Dziennik Walencyi ogłasza następuiący list pisany przez Jeneralnego Kapitana Estremadury do Don Jose Odonella, Jeneralnego Kapitana prowincyi Walencyi i Murcyi:

»JWPanie! Ponieważ w czasie, obfitym w nadzwyczayne zdarzenia, niespokoyne umysły korzystaią z okoliczności dla rozszerzania niepokoiących wieści, przedstawiaią uroione złe za istotne i fakta przeistaczaią; przeto osądziłem dla służby Króla, naszego Pana, za rzecz stósowną, zawiadomić JWPana o tém, co się dzieie w prowincyi pod moiemi rozkazami będącey, z powodu zaszłych w Portugalii zamieszań, które chociaż powszechnie znane, iednakowoż przez złych ludzi

)(

fałszywie wystawiane bywaią. W Portugalii zaprzysiężono nową Konstytucyią z większem nieukontentowaniem większości mieszkańców pomienionego Królestwa, i ztąd powstaią w wielu miastach i gminach niezgody i spory. Jeden Jenerał, pułk piechoty 17sty, pułk 2gi iazdy, milicyie z Villa Viciosa, wielu artylerzystów i inne korpusy, nakoniec niektórzy znakomitego stopnia ludzie, nie mogąc oswoić się z nowemi ideami, i wszystkie odmiany w formie Rządu przedsięwzięte, uważaiąc za przeciwne prawu, opuścili Portugaliią, szukaiąc pod wspaniałomyślną opieką Hiszpanii schronienia. Wszystkich przyięto po przyiacielsku, dozwolono im zwyczayney między sprzyiaźnionemi narodami gościnności i wsparcia, a lud okazywał im w niewątpliwym sposobie uszanowanie, iakie ma dla mężów, którzy daią przykład takiego postępowania. W prowincyi moim rozkazom podległey zawsze zupełna panowała spokoyność i pannie dotąd, i ani ia, ani podrządne Władze nie potrzebowały używać środków surowości, albowiem głos publiczny wyraża się iawnie, iż w Hiszpanii żadnego innego nie chcą uznawać Rządu, iak tylko ten, który nam dał nasz prawy Monarcha Ferdynand VII. Związki z Portugaliią przy tych wypadkach nie zostały zatamowane, trwaią iak pierwey. Chciałem JWPana zawiadomić o wszystkiém, abyś potrzebny z tego uczynił użytek.« *(G. Wied.)*

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

P. Kanning powrócił w d. 4. Września do Londynu z Coombewood, gdzie odwiedził Hrabiego Liverpoola i dnia tegoż miał ieszcze długie narady z Xięciem Polignac, Posłem Francuzkim, który właśnie z Paryża powrócił.

Stan rzeczy w Irlandyi poczyna być bardzo niepokoiący. W Cashel wielka kupa ludu oświadczyła publicznie, iż ieżli nie będzie miała pomocy, gwałtem postara się o żywność. W Coher uderzyło pospólstwo na dóm ślachcica, który zgłodniałych tém uspokoił, iż onemu kazał pewną ilość chleba oknem wyrzucić. Coż się z tymi biedakami stanie, gdy zima nadeydzie?

Na zgromadzeniu właścicieli obligacyy Greckich w d. 4. Września oznaymił P. Bailey prawdziwą przyczynę, dla którey okręty parowe, budowane na Tamizie nie są gotowe: iż P. Galloway miasto 80,000 fun. szt. onemuż przyrzeczonych, dopiéro 13,000 otrzymał. Teraz stanęła między nim a PP. Ricardo ugoda, w skutek którey okręty parowe pewnie w ciągu sześciu tygodni będą mogły odpłynąć. Do tego śledztwa wybrane były następuiące osoby: Robertson, Pułkownik Stanhope, Bowring, Rusardo, J Prewen, Hume, Bailey, Major Kochrane, J. Holdbrook i Xiążę Dalberg. *(Gaz. Wied.)*

Kuryier donosi z Malty, iż tamże przybyło trzech Oficerów z orszaku Ibrahima Baszy, którzy udać się maią do Anglii.

Podług listu z Genui powiadał Kapitan okrętu, który opuścił Cagliari w d. 11. Sierpnia, że Lord Cochrane znayduie się na wielkim okręcie parowym w zatoce Cagliari stoiącym, i oczekuie na inne okręty, które się z nim połączyć maią, lecz teraz z wiadomych powodów nie tak prędko przybędą. *(D. A.)*

List kupiecki z d. 21. Sierpnia donosi: »W ciągu zeszłego tygodnia dopytowano się mocno o bawełnę; codziennie przedawano blisko 2500 balów, z których trzy czwartych części pochodziły z Georgii, Alabama i Mobile. Czynność ta w handlu byłaby podniosła ceny, gdyby nie były niespodziewanie nadeszły dostawy, które się spóźniły; takowe składaią 22,721 balów towarów północno-amerykańskich. Chociaż czynności w tey mierze cokolwiek ustały, iednak to długo trwać nie może, ponieważ powiększył się wywóz przędzoney bawełny, co szczególniey dla klassy roboczey iest ważném; ostatniego upłynionego tygodnia wynosił 7,500 balów, które powiększey części wysłano do Ameryki południowey.

Gazeta nadworna Londyńska umieściła teraz Traktat między Anglikami a Birmanami, który co do treści iest wiadomy. Xięstwo Assam z dependencyiami, Państwa Cachar i Jynlhia, będą od Państwa Birmańskiego oderwane, Gumbheer Singh, pod opieką Anglików zostaiący uznany iest Raają w Munnipore. Prowincyie Arrakanu, znane pod imieniem Arrakan, Ramree, Cheduba i Sondowey, będą Rządowi Angielskiemu z zupełném władztwem odstąpione. Góry Arrakanu, pod imieniem Annonpeeteetoonieńskich, maią w przyszłości stanowić między obiema Państwami granicę. Prowincyie: Jeh, Tavoy, Mergui i Tenasserim, będą także odstąpione; względnie Państw Birmańskich będą miały granicę rzekę Saluen. Kontrybucyia wynosi Crore rupii (blisko 10 milionów ZR. w srebrze). *(G. Wied.)*

Francyia.

Do Havre przybył okręt Kolumbiyski Ayacucho, a ponieważ Francyia Rzeczypospolitey Kolumbiyskiey nie uznała, zatém aż po zdięciu bandery, otrzymał pozwolenie zawinienia. Gazety oppozycyyne korzystaiąc z tego wypadku, naganiaią mocno systemat polityczny Rządu Francuzkiego, którego znowu Gazeta Francuzka broni: »Postępowanie Rządu względem okrętu Kolumbiyskiego, który stanął na kotwicy w Havre, po-

służyło fabrykantom Filippik, iakoteż fabrykantom mniemań za text lub pozór. Jedni ziawienie się tego okrętu uważali iako skutek, lub iako przepowiednią uznania, które z polityką Francuzką mogłoby się tylko przez sprzeczność pogodzić; inni politykę tę obwinili o tchórzostwo lub fałszywy wstyd. Błąd z oboiéy strony; Rząd czynił wszystko, co musiał, i nie uczynił więcey, iak musiał. Postępowanie iego przy téy okoliczności obiaśnia się z własności iego stosunków z Kolumbiią; Rząd Francuzki nie uznał Kolumbii iako niepodległą, ponieważ do niego nie należy inicyiatywa tego przyznania; pozwalaiąc na handel zamienny, uczynił to dla potrzeby handlu Francuzkiego, ponieważ obowiązkiem iest Rządu, wszystkie prawe zaspokaiać potrzeby. Wszedł ón w to położenie handlowe, nie występuiąc ze swego politycznego położenia, ponieważ wyrok Króla Hiszpańskiego otwiera porty swoich osad wszystkim banderom. Tento iest powód, dla czego okrętowi zawinąć dozwolono, a banderę zdiąć kazano. Rząd umie sądzić o swoiém położeniu; Deklamatorowie rozumieią tylko interes swoich namiętności. W tém cała różnica. Grożą nam wielkim gniewem Liberatora i iego Senatu. Senat i Liberator będą mieli więcey zdrowego rozumu, niżli ich namiętni Apostołowie; Senat i Liberator wiedzą, w iakich z nami są stosunkach, pod iakiemi warunkami nasze porty zwiedzać mogą. Wiedzą, ponieważ iest na piśmie, ponieważ to wypływa z porządku rzeczy, w którym zostaią; a kto zna przyczyny, temu nie mogą być nieznaiome skutki. Z naszéy strony, mówią, będziemy także musieli zdeymować Francuzką banderę w portach Kolumbiyskich; to bez wątpienia ma znaczyć, iż, ieżli my wzbraniamy się Kolumbii uznać, Kolumbiia używaiąc odwetu, wzbraniać się będzie uznać Francyi, i że byt nasz polityczny tak iest nierozstrzygnionym, iak ów osad Hiszpańskich. Godne podziwienia rozumowanie, a szczególniéy iaki wyborny patryiotyzm!

Memorial Bordelais twierdzi, że Xiążę Infantado spodziewany w Barrége.

Gwiazda z d. 9. t. m. zawiera następuiący list pewnego Prenumeratora z Frankfortu z d. 31. Sierpnia, do Redaktora owego pisma: »Mości Panie! Nie umiem wyrazić WPanu, iak działa na mnie, ile na starego dyplomatyka, iuż samo imię K o n g r e s; i w saméy istocie czytałem w Dzienniku Rozpraw z dnia 20. i 26. t. m. uwiadomienie o Kongresie, który miał być w Johannisberg, wraz z listą znakomitych osób, które tam iuż zebrały się, gdy wszystko opuściwszy, aby zbliżyć się ku teatrowi tych ważnych wypadków, pospieszyłem do Frankfortu, w nadziei, że tam ciekawość moią zaspokoię; atoli iakież było moie zadziwienie, gdy na wszystkie moie pytania ze śmiechem odpowiadano, iż nie wiedzą, co za Kongres uroił się w méy głowie? Tu dopiero prosiłem, aby mi przynaymniéy powiedziano, co się stało z tymi Politykami, którzy podług Dziennika, iaki miałem w ręku, mieli być w Johannisberg zgromadzeni; dowiedziałem się, że Hrabia Bernstorff iuż od nieiakiego czasu w Berlinie, że Xiążę Hatzfeld znayduie się u swoiéy córki w Düsseldorf, lub w dobrach swoich pod Bonn; że P. Tatiszczew powrócił do Wiednia, P. Borstett bawi w kąpielach Szwaycarskich w Pfeffer; P. Munich-Bellinghausen, iakoteż Hrabia Lerchenfeld są w Frankforcie; że P. Otterstedt iest w Szwaycaryi; że Ministrowie Nassauski i Hessendarmstadzki na swoich Dworach; że Sir Charles Stuart znayduie się w Lizbonie i t. d. Zawstydzony, iż tak się za nos wodzić pozwoliłem, powrociłem do domu, postanowiwszy nie wierzyć więcéy Dziennikowi Rozpraw i ostrzedz moim przykładem wszystkich tych, którzyby ieszcze chcieli doświadczać i dowierzać Pismu, które nadużywa łatwowierności swoich czytelników tak nieroztropnym sposobem, lub tak grubo oszukiwane bywa przez swoich wiarołomnych Korrespondentów. Przyymiéy WPan i t. d. Jeden z WPana Prenumeratorów.« *(D. Au.)*

Królestwo Oboiéy Sycylyi.

W d. 22. Sierpnia umarł w Neapolu Ces. Austryiacki Feldmarszałek Porucznik Baron Koller, Podintendant Jeneralny Ces. Austryiackiego woyska w Neapolu stoiącego, w wieku 56tym życia swoiego. Jenerał ten, który w woynie i umieiętnościach się odznaczył, był iednym, iak wiadomo, z czterech Kommissarzy, którzy w roku 1814 odprowadzali Napoleona z Fontainebleau na wyspę Elbę. *(G. Wied.)*

Szwaycaryia.

Kanton Walii wszedł z Xięciem Calvello imieniem Dworu Neapolitańskiego w układy o batalion woyska do służby Neapolitańskiey. Zapewniaią, iż pomimo odmowienia po raz trzeci wezwany będzie Kanton Gryzonów o udział do tey służby woyskowey. Układy z Kantonem Szwyz na teraz przerwane, iakoteż z Kantonem Tessin zdaią się być zatamowane. Podczas ostatniego Seymu, Kantony Ury i Unterwalden kazały przez Posłów swoich znayduiącemu się pod ówczas w Lucernie Xięciu Calvello uczynić przedstawienie względem niedopełnienia niektórych artykułów ugody, na co dotąd nie miano ieszcze otrzymać zaspokaiaiącey odpowiedzi. Podług doniesien z Neapolu będące tam dwa pułki Szwaycarskie maią

mieć wiele chorych, i zapewne z przyczyny klimatu znaczna liczba ma umierać.

Szwecyia i Norwegia.

Dnia 21. Sierpnia w Drothingholm obchodzono nayuroczyściey rocznicę wybrania Króla Jego Mości Szwedzkiego na Tron Szwedzki oraz imieniny Następczyni Tronu. Mnóstwo ludzi udało się tam ze Sztokolmu, aby Monarsze i iego rodzinie złożyć hołdy i powinszowania. Wieczorem rodzina Króleska ukazała się w ogrodzie zamkowym, przyymowana wszędzie z nayżywszemi oznakami radości. (*G. Wied.*)

Rossyia.

N. Cesarz Jegomość wydał w dniu koronacyi Manifest Łaski, mocą którego kary za różne zwyczayne przestępstwa lub przewinienia darowane lub złagodzone zostały, zaś wszystkim klassom podatki opłacaiącym, przez umorzenie wielu długów skarbowych zapewnione są ulgi.

Oraz ogłoszony został następuiący, pod d. 28. Stycznia (9. Lutego b. r.) podpisany Manifest, dotyczący się Następstwa Tronu:

»Z Bożey łaski, My Mikołay pierwszy, Cesarz i Samowładzca wszech Rossyi i t. d. i t. d. wszystkim Naszym poddanym wiadomo czynimy:

»Ustawa familiyna, którą Nasz Oyciec, Pan i Cesarz, Paweł I. wiekopomnéy pamięci, dnia 5./17. Kwietnia 1797 wydał, iakoteż przepisy dotyczące się rodziny Cesarskiéy, obeymuią pewne zasady względem następstwa Tronu, oraz skazówki na różne przypadki, iakie względnie tegoż następstwa wydarzyć się mogą. W téy ustawie zostawiono do woli Cesarza rządzącego, na przypadek iego śmierci i małoletności Następcy, mianować Rejenta Państwa; i ustanowić opiekę dla osoby Cesarza.«

»Życząc Naszéy ukochanéy Oyczyznie przy Naszém na Tron wstąpieniu dać pierwszy dowód Naszéy pieczołowitości o utrzymanie ustaw zabezpieczaiących spokoyność Państwa, powoduiąc się tym zasadom, po otrzymaném błogosławieństwie Naszéy wielce ukochanéy Matki, Pani i Cesarzowéy Maryi Feodorownéy, i po zasięgnioném uprzednio przyzwoleniu Naszego ukochanego Brata, Cesarzewicza W. Xięcia Konstantego Pawłowicza, postanowiliśmy:«

1) »Gdy życie Nasze iest w ręku Bożym, przeto na wypadek Naszéy śmierci, aż do prawnéy pełnoletności Następcy Tronu W. Xięcia Alexandra Mikołajewicza, mianuiemy Naszego ukochanego brata, W. Xięcia Michała Pawłowicza, Rejentem Państwa, i od tegoż nieoddzielnego Tronu Królestwa Polskiego i W. Xięstwa Finlandzkiego.«

2) »Gdyby po śmierci Naszéy podobało się Naywyższemu, powołać do siebie także Naszego pierworodnego Syna, W. Xięcia Alexandra Mikołaiewicza, ieszcze w iego małoletności, przeto Nasz drugi syn, gdyby go nam dała Opatrzność, wstąpić powinien według ustaw we wszystkie prawa pierworodnego, i w tym, iak i w poprzedzaiącym razie, Nasz wielce ukochany Brat, W. Xiążę Michał Pawłowicz, będzie Rejentem Państwa.«

3) »Lecz gdyby po Naszéy i pomienionego małoletniego Następcy Tronu, śmierci, nie było drugiego syna, a Nasza ukochana Małżonka, Pani i Cesarzowa Alexandra Feodorowna, byłaby przy nadziei, zatem aż do iéy rozwiązania, Nasz ukochany brat, W. Xiążę Michał Pawłowicz, będzie Rejentem. Zaś po rozwiązaniu, gdyby Bóg Jéy Cesarską Mość synem pobłogosławił, przeto nowo narodzony podług ustaw powinien wstąpić w prawa Następcy Tronu, i aż do iego pełnoletności pozostanie Rejentem Nasz ukochany Brat, W. Xiążę Michał Pawłowicz; gdyby iednak Cesarzowa Jeymość powiła W. Xiężnę, zatém Nasz ukochany Brat, W. Xiążę Michał Pawłowicz, wstępuie w prawa Następcy Tronu.«

4) We wszystkich przypadkach, opieka nad wszystkiemi dziećmi, aż do pełnoletności każdego, w téy samey mocy i rozciągłości, iak to wyraża ustawa z d. 5./17. Kwietnia 1797 i przepisy względem rodziny Cesarskiéy, należy do Naszéy ukochanéy Małżonki, Pani i Cesarzowéy Alexandry Feodorownéy.«

»Stanowiąc te prawidła, iako dalszy ciąg i dodatek do ustaw iuż istnieiących dla następstwa Tronu i na przypadki małoletności rodziny Cesarskiéy, błagamy Króla Królestw, aby iego wszechwładna i przenayłaskawsza ręka zawsze na Nasz Cesarski Dom i Naszą ukochaną oyczyznę zlewała błogosławieństwa.«

»Dań w Petersburgu dnia 28. Stycznia (9. Lutego) w roku Zbawienia 1826, panowania Naszego pierwszego. MIKOŁAY.«

N. Cesarz Jegomość mianować raczył Senatora Tatiszczewa Swoim nadzwyczaynym i pełnomocnym Posłem na Ces. Austryiackim Dworze.

(Do tego Numeru Gazety dołączony iest Ner. 39. Rozmaitości.)

Redakcyia Józefa Bensy; Drukiem Piotra Pillera.